

- SPREEKTEKST BENELUX PARLEMENT OVER AI – VRIJDAG 21-3  
(700 woorden – 6 minuten spreektijd)
- Beste voorzitter, beste leden van het Benelux Parlement,
- Ik ben hier vandaag niet alleen om het Nederlandse perspectief op de ontwikkeling van AI te delen. Ik ben hier ook om iets te leren.
- Als Benelux-landen behoren we tot de digitale voorhoede in Europa. En Luxemburg laat met de ontwikkeling van de Meluxina AI-supercomputer zien hoe snel ambities op AI-gebied realiteit kunnen worden.
- Dat heb ik vandaag met eigen ogen gezien in Bissen. De voorbereiding voor de bouw van de AI-faciliteit zijn daar in volle gang. Tijdens mijn bezoek heb ik goede gesprekken gevoerd. En ik neem waardevolle inzichten mee naar Nederland.
- Als staatssecretaris voor Digitalisering van Nederland ben ik verantwoordelijk voor onze digitale transitie.
- Het gebruik van AI in overheidsdiensten en publieke dienstverlening heeft voor mij topprioriteit. Hierbij is een goede balans tussen regelgeving en innovatie cruciaal.
- De technologie ontwikkelt zich in een razend tempo. Dat betekent dat wij als overheden vooruit moeten. Actie is nodig. Met zorg, maar ook met durf.
- De kansen die voor ons liggen zijn enorm. We hebben geen tijd te verliezen.

- AI kan vandaag al jaren aan beleidsdocumenten analyseren in seconden. Het is niet ondenkbaar dat AI in de toekomst helpt om beleid ook uit te voeren.
- Denk bijvoorbeeld aan het afhandelen van administratieve taken tot het toegankelijker beantwoorden van vragen van burgers bij bijvoorbeeld de Belastingdienst. Als we AI goed inzetten, kan het innovatie aanjagen, werkprocessen verbeteren en economische groei stimuleren.
- Natuurlijk moeten we AI-toepassingen ontwikkelen die zowel krachtig als verantwoord zijn. De technologie moet in dienst staan van de samenleving en vanaf het begin transparant zijn.
- Zonder vertrouwen zal zelfs de krachtigste AI-technologie geen economische waarde opleveren. Mét vertrouwen kan AI een motor worden voor vooruitgang en welvaart, hier in de Benelux en wereldwijd.
- Tegelijkertijd mag die inzet voor veiligheid niet ten koste gaan van innovatie. Vooruitgang vraagt om experimenteren. We zijn goed op weg met AI, maar we kunnen niet achterover leunen.
- De technologie kan in de toekomst een doorslaggevende rol spelen bij het oplossen van grote maatschappelijke opgaven. Denk bijvoorbeeld aan de zorg, ruimtelijke ordening en de arbeidsmarkt. Maar dat is alleen mogelijk als we blijven vernieuwen en investeren. Voorzichtigheid is nodig, maar we kunnen niet te afwachtend zijn, anders wordt de toekomst van AI voor ons bepaald.
- Deze visie staat centraal in De Nederlandse Digitaliseringsstrategie (

NDS), die binnenkort wordt gepresenteerd. Nederland werkt voor het overheidsdomein vanuit drie pijlers:

- Ten eerste, een robuuste infrastructuur. Betrouwbare AI vereist een veilige en meer autonome digitale infrastructuur. Mede daarom werken we aan een AI-faciliteit, vergelijkbaar met het Luxemburgse initiatief, waarvan we ook als overheid gebruik gaan maken.
- Tweede punt: deskundige mensen.
- Overheden zullen steeds vaker werken met AI en data-gestuurde besluitvorming. Daarom worden AI-vaardigheden essentieel. In Nederland zijn we van plan om alle ambtenaren AI-basiskennis bij te brengen. Dit stelt hen in staat om goed geïnformeerde beslissingen te nemen en AI op een verantwoorde manier te integreren in hun werk.
- En ten derde, maar zeker niet het minst belangrijk: duidelijke normen en kaders.
- AI moet uitlegbaar en verantwoord zijn, en altijd onder menselijk toezicht blijven. We moeten ons steeds afvragen: Waar kan AI waarde toevoegen? Waar zitten de risico's? En waar willen we AI juist niet gebruiken?
- We hebben al flink geïnvesteerd in deze randvoorwaarden. Zo ontwikkelden we een Algoritmekader, een Impactassessment mensenrechten en algoritmen, en niet te vergeten ons Algoritmeregister. Daarin zijn al meer dan 800 algoritmes uit alle overheidslagen gepubliceerd.
- Nu is het tijd om door te pakken en AI te laten werken voor burgers en ambtenaren.

- En de eerste resultaten zijn er al. Sommige gemeentes werken al met een AI-gestuurde chatbot die informatie van de overheid in eenvoudige taal aanbiedt. Ook wordt AI ingezet om bezwaarschriften sneller te behandelen
- Maar laten we eerlijk zijn: geen enkel land kan AI volledig zelf ontwikkelen.
- Alleen door samenwerking binnen de Benelux en Europa kunnen we de noodzakelijke investeringen bijeen brengen en zelf controle houden over onze toepassingen. Alleen samen kunnen we bedrijven en burgers toegang geven tot geavanceerde én veilige AI.
- Want dat AI onze samenleving gaat veranderen, is zeker.
- De grote vraag is: wachten we af, of pakken we de regie? Met de juiste infrastructuur, kennis en voldoende toezicht kunnen we AI inzetten als een motor voor vooruitgang.
- Laten we die kans met elkaar benutten.

Dank u wel.